

Kúria
ítélete

Az ügy száma: Bfv.II.572/2021/11.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Sebe Mária, a tanács elnöke
Dr. Demeter Zsuzsanna, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2021. november 23.
Az ügy tárgya: embercsempészés büntette
Terhelt: ... II. rendű terhelt
Elsőfok: Ajkai Járásbíróság, 5.B.37/2021/6., ítélet, tárgyalás,
2021. február 10. (jogerő napja: 2021. február 15.)
Másodfok: -
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: Veszprém Megyei Főügyészség
Az indítvány iránya: a II. terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az embercsempészés büntette miatt I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Veszprém Megyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva az Ajkai Járásbíróság 5.B.37/2021/6. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy a II. rendű terhelttel szemben kiszabott kiutasítás tartamát 6 (hat) évre mérsékli.

Egyebekben a megtámadott határozatot a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 45.597 (negyvenötezer-ötszázkilencvenhét) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** Az Ajkai Járásbíróság a 2021. február 10. napján – bíróság elé állítás keretében – meghozott és kihirdetett 5.B.37/2021/6. számú ítéletével a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki embercsempészség bűntettében [Btk. 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont], és ezért őt 3 év szabadságvesztésre és 10 év Magyarország területéről történő kiutasításra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg.

[2] Az ítélet – fellebbezés hiányában – a II. rendű terhelt tekintetében 2021. február 15. napján jogerőre emelkedett.

[3] **II.1.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Veszprém Megyei Főügyészség Bf.201/2021/4. számon, 2021. április 14-én terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a II. rendű terhelt javára, a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában meghatározott okból. Az indítvány szerint az Ajkai Járásbíróság a kiutasítást törvénysértő tartamban állapította meg, mellyel a Btk. más szabályainak megsértésével törvénysértő büntetést szabott ki.

[4] A Btk. 60. § (2a) bekezdésének a 2021. január 1. napjától – tehát a bűncselekmény elkövetésekor is – hatályos rendelkezése szerint az embercsempészség esetén kiszabott szabadságvesztés mellett a kiutasítás – a Btk. 59. § (2) és (4) bekezdése szerinti esetek kivételével – nem mellőzhető. A határozott tartamú kiutasítás esetén annak tartama a kiszabott szabadságvesztés tartamának kétszerese, de legalább két év, így a kiszabott büntetés tartamát a bíróság a Btk. 60. § (2a) bekezdése szerinti kötelező rendelkezés megsértésével, törvénysértően állapította meg tíz évben, a törvény alapján kiszabandó 6 évvel szemben.

[5] Mindezek alapján a Veszprém Megyei Főügyészség indítványozta, hogy a Kúria a jogerős ítéletet a Be. 662. § (2) bekezdés b) pontja alapján II. rendű terhelt tekintetében változtassa meg és a kiutasítás tartamát a törvényes mértékben határozza meg.

[6] **2.** A Legfőbb Ügyészség BF.484/2021/3. számú átiratában a megyei főügyészség felülvizsgálati indítványát – helyes indokainál fogva – fenntartotta és érdemben is azzal egyező indítványt tett.

[7] **3.** A Legfőbb Ügyészség indítványára a II. rendű terhelt írásbeli észrevételt tett, melyben az ügye, valamint a kép- és hangfelvételek újra vizsgálatát, a nyilatkozattétel lehetőségét, személyi körülményeire tekintettel pedig a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

[8] **III.** A Veszprém Megyei Főügyészség felülvizsgálati indítványa alapos.

[9] Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt helye van [Be. 648. § a) pont]. A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság – a bűncselekmény minősítésén túl – a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont második fordulat ba) alpont].

[10] A kiszabott büntetés törvényessége kérdésében csak akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a kiszabott büntetés, illetve annak neme és mértéke a büntetőtörvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik (BH 2012.239.).

[11] Általános érvennyel kimondható, hogy törvénysértő büntetés címen – a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont második fordulat ba) alpontja szerinti – felülvizsgálati ok az olyan anyagi jogi szabály megszegése, aminek alkalmazását a büntetés (intézkedés) meghatározása esetében a törvény az ítélőbíró számára korlátok közé szorítva biztosítja, és ennek elvétele miatt a Be. egyszerűsített felülvizsgálat keretében (XCIV. Fejezet) nem ad jogorvoslati

lehetőséget. Kétségtől e körbe tartozik, ha a bíróság az általa alkalmazott büntetési nem tartamát nem a törvényi keretek között, kötelező tartam meghatározása esetén pedig nem azzal egyező mértékben határozza meg.

[12] A Btk. 60. § (2a) bekezdésének a 2020. évi XLIII. törvény 47. § (2) bekezdésével módosított, és 2021. január 1. napjától – azaz a bűncselekmény elkövetésekor is – hatályos rendelkezése szerint az embercsempészség esetén kiszabott szabadságvesztés mellett a kiutasítás – az 59. § (2) és (4) bekezdése szerinti esetek kivételével – nem mellőzhető. A határozott tartamú kiutasítás esetén annak tartama a kiszabott szabadságvesztés tartamának kétszerese, de legalább két év. A kiutasítás tartamát években, hónapokban és napokban is meg lehet állapítani.

[13] A Btk. 60. §-a (2a) bekezdése értelmében tehát az embercsempészség büntetettét 2021. január 1. napjával elkövető terhelttel szembeni szabadságvesztés büntetés kiszabásakor – a törvényi kivételektől eltekintve – a kiutasítás büntetés kiszabása nemcsak kötelező, hanem annak tartama a határozott tartamú kiutasítás esetén törvényileg is meghatározott; a kiszabott szabadságvesztés tartamának a kétszerese. E törvény által meghatározott tartamnál hosszabb kiutasítás kiszabására csak akkor kerülhet sor, ha a kétszerezés eredményeként megállapított tartam a két évet nem érné el. A jogerős ítéletben a bíróság a terheltet 3 év szabadságvesztésre ítélte, így a kiutasítás maximális tartama 6 év.

[14] A Btk. 59. § (2) bekezdése alapján nem utasítható ki az, aki számára Magyarország menedékjogot biztosít, míg ugyanezen jogszabályi hivatkozás (4) bekezdése szerint azzal szemben aki Magyarország területén legalább tíz éve jogszerűen tartózkodik, vagy aki Magyarország területén jogszerűen tartózkodik, és a családi élet tiszteletben tartásához való joga sérülne, csak tízévi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztés kiszabása esetén lehet helye kiutasításnak, feltéve, hogy az elkövetőnek az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné. E jogszabályi rendelkezések alapján a terhelt esetében a Btk. 59. § (2) és (4) bekezdésében meghatározott kivétel nem állapítható meg.

[15] Mindezekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy az Ajkai Járásbíróság jogerős, vádról rendelkező ítéletében törvénysértően állapította meg a terhelttel szemben kiszabott kiutasítás tartamát, mert annak maximális tartama legfeljebb 6 év lehet.

[16] A felülvizsgálati indítvánnyal érintett törvénysértő büntetés kiküszöbölésének főszabálya a felülvizsgálatban a törvénynek megfelelő határozat meghozatala [Be. 662. § (2) bekezdés b) pont]. Ez alól ad kivételt a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja, ami ilyen esetben is lehetővé teszi a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítást akkor, ha az érdemi határozat meghozatala az ügyiratok alapján nem lehetséges.

[17] Jelen ügyben a kiutasítás törvényes tartamát a jogerős ítéletben kiszabott szabadságvesztés tartama mérlegelést nem tűrően meghatározza, azt egyéb körülmény nem befolyásolja, így a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására való utasítására nincs ok.

[18] A terhelt írásbeli észrevételében megfogalmazott kérelmek – így a büntetés kiszabással összefüggésben a büntetés enyhítésére irányuló kérelem – teljesítésére nincs mód. A Be. 659. § (5) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ügydöntő határozatot – a törvényben meghatározott kivétellel, mely az eljárás törvényességét érintő súlyosabb eljárásjogi hibák hivatalbóli vizsgálati kötelezettségét írják elő – csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül. Jelen esetben pedig a felülvizsgálati indítvány a II. rendű terhelt terhére rótt bűncselekmény miatt kiszabott kiutasítás büntetés mértékére vonatkozó törvénysértés orvoslását célozta, így a büntetés kiszabása körében a felülvizsgálati eljárás tárgyát is csak kizárólag az indítványban megfogalmazott ítéleti rendelkezés képezhette.

[19] A kifejtettek értelmében a Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdése szerinti összetételben eljárva, az ügyészség felülvizsgálati indítványának helyt adott, és a megtámadott határozatot a II. rendű terhelt tekintetében a Be. 662. § (2) bekezdés b) pont második fordulata szerint megváltoztatta: a terhelt Magyarország területéről történő kiutasításának tartamát a Btk. 60.§ (2a) bekezdése szerint hat évre mérsékelte, egyebekben a megtámadott határozatot a II. rendű terhelt tekintetében a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[20] A felülvizsgálati eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 664. § (1) bekezdés zárófordulata alapján rendelkezett.

[21] **IV.** Az ítélet ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek; felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[22] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdés első fordulata pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2021. november 23.

Dr. Sebe Mária s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró